

Tenyerek és köbméterek

— Hány hólyag van a tenyereden?

— Három volt, de már mind kifakadt, azért van bekötve. Hiába, nem szokta a cigány a szántást!

— Azt mondják, a radnó-ták keze a puha kosárlabdához szokott, nem a kemény lapátnyélhez.

— Ez igaz, de azért kite-szünk magunkért. Tegnap 210 százalékra teljesítettük a tervet, érezzük is minden porcikánkban.

A KISZ Csongrád megyei bizottságának küldöttgyűlési beszámolójából: „A kongresszus óta eltelt időszak legnagyobb sikert és legszelebb visszhangot kiváltó akciónk az 1976-os küldöttgyűlésünkön elhatározott és 1977-ben elkezdett belvízvédelmi KISZ-védnökség beindítása volt. Politikai és gazdasági siker egyaránt ez a védnökség, amely két területen folyik: belvízvédelmi építőtáborokban és azokban a városokban, községekben, ahol építőtábor nem szervezhető.”

Az elmúlt tíz év során, de különösen az 1970-es nagy árvízveszély és az 1975. közötti időszakban Csongrád megye mezőgazdaságát soro-zatosan súlyos belvízkáro-érték, de jelentős károk ke-letkeztek egyes településeken is. A megye mezőgazdasági szövetkezeteiben és állami gazdaságaiban a közvetlen belvízkár 1970-ben 323 mil-lio, 75-ben 739 millió forint volt. Az építőkár a mező-gazdasággal azonos nagy-ságrendűek, 1970-ben há-romezer, öt évvel később öt-ezer épület rongálódott meg. Nem véletlen hát, hogy meggyorsultak Csongrád megyében a belvízrendezési munkálatok, s ebből részt kért és vállalt magának az ifjúsági szervezet is. Az 1976-os megyei KISZ-kül-döttgyűlésen védnökséget vállaltak a megye komplex belvízrendezési munkálatai felett. E tevékenység két legjelentősebb területe Makó és Tápé lakóterületi belvíz-mentesítésére szervezett nyá-ri tábor.

A tápéi Ostrom utcán ré-gi vályogházak és új, jó-rezt kölcsönrel épített épü-letek sorakoznak. Az utca egyik végén már készen a csatorna, másik végén szegedi gimnazisták mélyítik az árkot, terítik el a kitermelt földet. Az ideai tápéi belvíz-vedelmi tábor második tur-nusának több mint 110 részt-vevője közül 80-an szegedi középiskolások, a Radnóti-ból, a Ságváriból, a Déri Miksá-ból jelentkezték. A Tisza-parti gimnázium és szakkö-zépiskola vízügyi tagozatá-nak hallgatói pedig szakmai gyakorlatukat töltik itt. Rajtuk kívül a Vajdaságból 25 fiatal érkezett a tápéi tá-borba. A fiúk szerint üdítő új-donság, hogy 15 lány is dolgozik közöttük. Most az utcák főgyűjtő csatornát alakítják, a három turnus-ban mintegy háromezer köb-méter földet mozgatnak meg ezek a tizenéves gimnazis-ták, akiknek jó része először cserélte föl a tollat lapát-nyélre.

Horváth Zoltán, az ATIVI-ZIG üzemelnöke, aki má-sodik nyáron vezeti a tábort, arról beszél, hogy a tavalyi tapasztalatokat felhasználva javult a szervező munka. Elé-gedett a fiúk, lányok mun-kájával, nem fogott ki raj-tuk a szokatlan gumicsizma, a tenyeret nem kímélő ásó-és lapátnyél, az időjárás, s az sem, hogy jórészt térdig vízben-izapban kellett dolgozniuk. Sőt, amikor a múlt héten hatalmas esőzés zú-dult Szegedre, 71-en jelent-keztek az első szóra, s men-tek Rókusra, Béketelepre se-gíteni az elárasztott házak lakóin. Gond, probléma azért akad. A megyei és a városi KISZ-bizottság, az ATIVI-ZIG, a felgyő Alföldi Róna Tsz, a Szegedi Vízművek és

Fürdők, a Volán 10-es szá-mú vállalata és egyéb szer-vek együttműködése még nem zökkenőmentes. Hiány-zik például egy daru, amely a betoncsöveket helyezné a megépített árkokba. A fiúk már temetnék is, s eltűnné-nek az úttesteket átszabdoló, a járműközlekedést akadá-lyozó árkok.

— A tavalyi tábor telje-sítménye jobban mérhető volt, mint az ideai — mon-dja a táborvezető —, ami el-sősorban a feladat jellegéből adódott. A mostani árokmé-lyítési feladat kevésbé lát-ványos, de nem kevésbé fon-tos.

Ostrom utca 37. A ház előtt az egyik radnótiista brigád dolgozik. Molnár Sándor és felesége figyelik a mé-lyülő árkot.

— Jó gyerekek, szépen dolgoznak. Nem tudom, ki csinálta volna ezt meg, ha ők nem — mondja az asz-szony.

— A múlt héten eddig állt a víz — mutatja az idős férfi a járda magasát. — Ezután lefolyik majd a víz, nem lesz gondunk vele. Kül-önben ide járnak a fiúk víz-zért, nálunk a leghidegebb, a legfrissebb. (A brigádok mellett felügyelő tapasztalt kubikosok véleményét is írásba lehetne foglalni).

Persze nem mindenütt ilyen egyértelmű szeretettel fogadják a táborozókat. Egy idős néni a falu szélén meggyfái miatt sajnálkozik, s túlságosan mélynek tartja az árkot. „Hiszen ebben még csónakázni is lehet, s ha egyszer valaki részegen be-leesik?” Olyat is hallottunk, hogy egy-két rózsátó miatt tört ki a veszekedés, egy másik helyen a ház gazdája méreggel permetezte le az ár-ok melletti gyümölcsfákat, nehogy megdézsmálják azok a fiúk, akik megmentik kert-jét az oly sokszor elátkozott víztől. Persze más példa is van. Miklós Ferenc ott se-gédkezik a fiúknak a bejá-ró betonozásánál, simítja, szőfíti a csatorna oldalát. „Nincs ezen mit csodálkozni, mondja, hiszen értünk van mindez!”

A jugoszláv brigád a Ti-gér utcában foglal új állást.

Nyelvi tábor a Szovjetunióban

Megközelítően 300 kö-zépiskolás diák vesz részt az ideai nyáron a Szovjetunió-ban egyhónapos nyelvi tá-borban. A Kurszokban, Nov-gorodban és Lugában meg-nyíló táborokban 100 szov-jet középiskolás és egyete-mista segítségével, magyar

Tanuló fiatalok — KISZ-tagok!

Csongrád megye KISZ-szervezetei 1976-ban véd-nökséget vállaltak megyénk belvízrendezési munkálatai fölött. Már tavaly, a válla-lás első évében nagyszerű munkateljesítményt értek el mind az építőtáborok-ban tevékenykedő tanulók, mind a társadalmi munka-akciókat szervező dolgozó fiatalok.

KISZ-védnökségünk az ideai is folytatódik. A na-pokban és hetekben Tápé utcáin, a Jakóházak előtt építik a vízvezető csa-tornákat a KISZ megbízó-levéllel érkezett fiatalok.

Július és augusztus hó-napban Makón nyílik bel-vízvédelmi építőtábor.

Ott leng zászlójuk, s onnan hallatszik csatakiáltásuk. Ők a legfegyelmesebbek, s néhány napja Jugoszlávia egyik nagy ünnepén, a har-cosok napján, addigi legjobb teljesítményük dupláját, 290 százalékot vállaltak, és tel-jesítették. Fehér István, a brigád vezetője, kanizsai építőkatos, aki 12 társadal-mi funkcióját sorolja fel, s jelenleg a közgazdasági egyetemet végzi, ezt termé-szetesnek tartja. Jugoszlá-viában az építőtábori mozga-lomnak régi, nagy hagyó-mányai vannak. Az egyhóna-pos táborokban 50 fős bri-gádok dolgoznak — munká-sfiatalok, középiskolások, egyetemisták. A tápéi 25 fős brigád is közülük toborzó-dott. Vajdaságban három építőtábori központ van, egyik a palicsi tónál, illetve az E5-ös út korszerűsítésén dolgozik, a másik a Fruska Gora partizan útjait építi, a harmadik Deli Blatói nem-zeti emlékpark futóhomokjá-nak megköltésén fáradozik. Az itteni brigád tagjainak fele már volt ilyen táborban, innen hát a fegyelmesebb, az összetartozó, a kemény és szívós munka vállalása.

Az elmúlt évben Tápén közel 4 ezer köbméter föld-et mozgattak meg. Az ideai 3 ezer köbméter a terv, de minden valószínűség szerint a tartalékként megjelölt ár-kokat is kiassák a harmadik turnus fiataljai. A brigádok között folyik a verseny, s a legjobbak az Expressz Ifjúsá-gi és Diák Utazási Iroda balatonszemesi üdülőjében tölthetnek egy hetet.

A táborélet persze nem-csak munkából áll. Kulturá-lis programok, vetélkedők, sportversenyek teszik a sze-gedi fiúk és lányok számára is emlékezetessé ezt a két hetet.

A falu szélén lányok dol-goznak. Nevetve mutatják, öltözközik „tápéi-Dior mo-del”: két számmal nagyobb gumicsizma, katonanadrág és bikinifülső. Azt mondják, inkább ilyen meleg legyen, mint eső. Ami pedig a lapá-tot illeti, azzal is meg lehet barátkozni. Legalábbis két hétre.

Tandi Lajos

Megtermett, hogyan szállítsuk?

A magyar mezőgazdaságban egymillió ember dolgozik. Számuk évről évre csökken. Ugyanakkor szocialista me-zőgazdaságunkban jelentős termelési ér-téknövekedésnek vagyunk tanúi. A tervek szerint ebben az esztendőben is 2—3 szá-zalékkal kell növelni a termelést. Nyilván-való, hogy ez csak a hatékonyság fokozá-sával érhető el. Mindenekelőtt: jól felké-szülve, az eddiginél magasabb színvonalon és szervezettebben, minél kisebb veszte-géssel kell megoldani a gabonafélék betar-kaítását.

A gazdaságokban dolgozó traktorok vo-nóerejét öt százalékkal növekedett tavaly óta, s javult a traktorpark összetétele is. Több a nagyobb kapacitású erőgép. Több, de még így sem elegendő. Ezt látszik bi-zonyítani az is, hogy a mezőgazdaság ösz-szes munkaidőalapjának 35 százaléka ma is szállításra, anyagmozgatásra megy el. No, persze a feladatok sem kicsikék; éven-té 220 millió tonna mezőgazdasági ter-mény és termék szállításáról van szó.

Az élőmunka felszabadítása — vagyis, hogy az ember helyett gép dolgozzék — elég költséges dolog. Mai árakon körülbe-lül félmillióba kerül személyenként. Hosszabb távon azonban csak ez az egy út látszik járhatónak; a hatodik ötéves tervben a szállításban dolgozók számának százezerrel kell csökkennie. Csak a számo-kat kell összeszorozni: százezerszer fél-millió... Csinos summa jön ki!

A hasznos munkaórák termelésbe való átmentése nemcsak a jövő feladata, ha-nem a ma szüksége is. A mezőgazdaság napjainkban 80 ezer traktorvontatású pót-kocsival és 20 ezer tehergépkocsival ren-delkezik. Könnyű belátni, hogy ha a gaz-daságok csak a teherkocsik és a traktorok számát növelik — hibát követnek el, mert ahány gép, annyi járművezető alapon, egy-re több munkaerőre van szükség a szál-lításhoz. A másik, a járható út: növelni a gépek vonóerejét, az eszközök teherbírá-sát. Ez utóbbi átlagban 4,2 tonna. Hétre, nyolcra kellene növelni mihamarabb. Am

annyi pénz, hogy mindez gyorsan megva-lósuljon, nem áll rendelkezésre.

A szaporodó feladatok megoldása azon-ban parancsoló szükséglet. A mezőgazda-sági termék érzékeny portéká, gyorsan el kell jutnia termőhelyéről rendeltetési he-lyére, mert ha ez nem történik meg, mil-liók mehetnek veszendőbe. Különösen most, amikor a szállításon is múlik az ország kenyérének sorsa, érdemes ezeket a gondokat elemezni. Minden újabb csúc-sidőszak szolgálhat olyan tapasztalatokkal, melyek előbbre vihetik a közös ügyet. Nem kell talán bizonygatni, hogy a be-ruházások mellett a szállítási ágazatnak csak a magas fokú szervezethez biztosíthat nagyobb hatékonyságot.

Ott, ahol nincs elég szállítóeszköz — még most is változtathatnak rajta a gaz-daságok. A Csongrád megyei AGROKER-nél van bőven román importból származó pótkocsi, tudnak adni traktorokat is — ahogy tegnap megtudtam —, nem is egy-féle típusból. Világos, hogy az erőgépek-nek — amiket kedvező feltételekkel vá-sárolhatnak — nem a kereskedelmi válla-lat udvarán, hanem a gazdaságokban a helyük! Erről beszélt legutóbb a mező-gazdasági miniszterhelyettes is; egy hó-napja még az országban összesen ezeröt-száz traktor várt gazdára...

Hogy mennyi kelt el belőlük eddig? — nem tudom. Élek viszont a gya-núperrel, hogy a szállítások tervét csak úgy lehet pontosan elkészíteni, ha minden egyes gép munkáját — legalább is csúcsidejében — a gazdaságok vezetői előre látják. Másképp előadódhat kapkodás. Ez pedig most az aratás zavartalanságának kárára mehet, ahol nem eszméltek időben. Az aratás nehéz próbatétel, embernek és gépnek egyaránt; az időjárás miatt az idel sokszor a maximumot is megköveteli. A tervek szerint az aratásra 12—13, a betar-kaításra 22—24 nap alatt képes a gép-park. De csak abban az esetben, ha a szállítójárműveket jól használjuk.

Petri Ferenc

Egy látványossággal kevesebb

Szeged mit jelenthet a külföldinek? A többi kö-zött kéttornyú dómot, sza-badtéri játékokat. Ha nyá-ron jön, mindkettőt megta-lálja. De nem látok semmi kivetnivalót abban sem, ha a hazai reklámokat itt Ma-gyarországban, Szegeden meg-idezi és keresi a paprikát, a szalámit, a papucsot, eredeti, hamisítatlan környeze-tében is. Ipari, népművésze-ti hagyományaink mind-ez része — hangsúlyozom, része, nem egyenlő vele egyik sem —, kár lenne megta-gadnunk őket. Hisz hírün-ket különböző alkotások, ter-mékek is hirdetik a világ-ban. Olykor apró, jelenték-telenné tűnő dolgok is. Nem szabad lebecsülnünk őket.

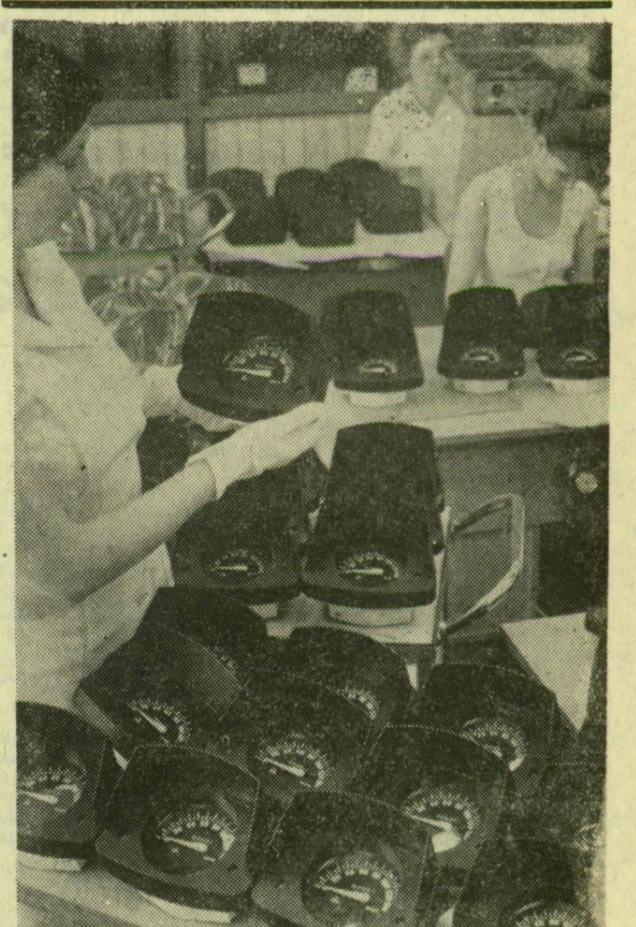
S nekem, most nyáron, a nagy vendégjárás idején hi-ányzik egy szín a városból, amely élénkítené a rólunk megőrizhető képet. Örülünk tavaly ilyenkor, amikor a Kelemen utcában, átellenben a Virág cukrászdával meg-nyílt a Tápéi Házipari Szö-vevényzet bemutatóterme. S a hírek szerint örültek neki az ide látogató turistacsoport-ok is. Jóllehet, a franciák, a nyugatnémetek, sőt a hol-landok és a belgák is jobban ismerték a mi „kézművese-ink” munkáját, mint mi ma-gunk: oda ugyanis elutazik minden évben 80—90 millió forint értékű, gyékényből, szalmából, sásból font szék, lámpaernyő, igényes bútor. Csak hogy szívesen megné-znék ezeket a tárgyakat ha-zájukban is. Megnéznék, de a bemutatóterem sajnos egy-éves születésnapját sem él-hette meg.

Fájlaljuk, mi szegediek, és bánkodhatnak az idegenek is, hiszen a tápéi, zsúfolt áruraktár nem tartozik az idegenforgalmi látványossá-gok közé. Pedig akárki meg-mondhatja: más „tálalást” kívánnának ezek a nekünk oly sok valutát, esztétikai

Kohász-sikerek

Eredményes félétvét zárt a hazai vaskohászat, a nyers-vastermelésben időarányo-san teljesítették éves tervü-ket, acélból és hengerelt áruból pedig a lendületes munkaverseny-mozgalom eredményeként több tízezer tonnával termeltek többet. A Magyar vas- és Acél-ipari Egyesülés gyorsmérle-géből kitűnik a kohászati üzemek az elmúlt hat hó-napban több mint 1,2 millió tonna nyersvasat termeltek.

Ch. A.

A Ganz Műszer Művek Közlekedési Műszergyárából évente százötvenezer darab komplett Polski-FIAT 126-os személy-gépkocsi-műszerfalat szállítanak a lengyel kisautókhoz. A képen: a Polski FIAT 126-os személygépkocsi műszerfalát ellenőrzik csomagolás előtt